

Vuoden 2026 talousarvioesityksen kommentointi

Vammaisneuvosto 12.11.2025

7077/02.02.00/2025

Hyvinvointialuelain 115 §:n mukaisesti aluevaltuuston tulee vuosittain hyväksyä hyvinvointialueen talousarvio seuraavalle kalenterivuodelle sekä vähintään kolmen vuoden kattava taloussuunnitelma. Talousarviovuosi toimii taloussuunnitelman ensimmäisenä vuotena. Taloussuunnitelman tulee olla tasapainossa tai ylijäämäinen viimeistään toisen talousarviovuotta seuraavan vuoden lopussa. Mahdollinen alijäämä on katettava kahden vuoden kuluessa tilinpäätöksen vahvistamista seuraavan vuoden alusta lukien.

Taloussuunnitelmassa määritellään hyvinvointialueen ja sen konsernin toiminnan ja talouden tavoitteet, jotka tukevat hyvinvointialuestrategian toteuttamista. Talousarvioon sisällytetään toiminnan tavoitteiden edellyttämät määrärahat ja tuloarviot sekä esitetään, miten rahoitustarve katetaan.

Etelä-Savon hyvinvointialueen talousarviovalmistelu vuodelle 2026 on tehty haastavassa taloustilanteessa. Vuoden 2024 tilinpäätöksessä alueen taseessa on noin 76,6 miljoonan euron kumulatiivinen alijäämä, ja vuoden 2025 ennustettu alijäämä on noin 14,7 miljoonaa euroa. Tämä tarkoittaisi yhteensä noin 81,3 miljoonan euron alijäämää vuoden 2025 lopussa. Talousarvioesitys vuodelle 2026 osoittaa noin 10 miljoonan euron ylijäämää, ja vuoden 2027 taloussuunnitelma noin 21,8 miljoonan euron ylijäämää. Tästä huolimatta alijäämät eivät ehdi tulla katetuiksi hyvinvointialuelain edellyttämässä määräajassa.

Hyvinvointialue on kuitenkin ryhtynyt määrätietoisiin toimiin talouden tasapainottamiseksi ja kulujen kasvun hillitsemiseksi. Ministeriöt ovat ohjausneuvotteluissa edellyttäneet vahvaa talouden hallintaa. Aluehallitus hyväksyi vuoden 2026 talousarvioraamin kesäkuussa 2025, ja siinä on huomioitu aiemmin päätetyt sopeutustoimet. Aluevaltuusto on tehnyt päätöksiä vuosien 2025–2026 sopeutuksista, joista osa on palautettu uudelleen valmisteltaviksi ja hyväksytty joulukuussa 2024. Vuoden 2026 talousarvioon kohdistuu yhteensä noin 23,2 miljoonan euron

sopeutustavoitteet, joiden lisäksi siirtyy noin 8,9 miljoonaa euroa toteutumattomia sopeutuksia vuodelta 2025. Lisäksi yt-menettelyn seurauksena talousarvioon sisältyy noin 25 miljoonan euron lisäsopeutustavoitteet.

Talousarviovalmistelun tilanne esiteltiin aluehallitukselle ja -valtuustolle seminaarissa 3.11.2025, jossa todettiin talousarvioesityksen päätyvän 10 miljoonan euron ylijäämäiseen tulokseen.

Sosiaalipalvelujen toimialajohtaja Saara Tavi kertoo kokouksessa toimialan talousarvioesityksestä.

Esitys:

Vammaisneuvosto käy asiasta keskustelun ja päättää kannanoton antamisesta.

Päätös:

Tiedoksi

Aluehallitus